

Inspektionsrapport  
från Skolverket  
2007:10

# Utbildningsinspektion i den fristående Montessori- skolan Fredsduvan i Haninge

Beslut  
Skolrapport

*Skolverket*

Montessoriskolan Fredsduvan Aktiebolag  
Sommarbo 201  
136 53 Haninge

2006-10-05  
1 (3)  
Dnr 54-2005:1458

### **Genomförd utbildningsinspektion i den fristående grundskolan Montessoriskolan Fredsduvan i Haninge kommun**

Skolverket har genomfört inspektion i den fristående grundskolan Montessoriskolan Fredsduvan i Haninge kommun. Besök gjordes i skolan den 23 november 2005.

Vid utbildningsinspektion tar Skolverket ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn och elever att nå de nationella målen samt om huvudmannen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Inspektionen av fristående skolor skall förutom att granska utbildningens kvalitet klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående grundskola och vara berättigad till bidrag från elevernas hemkommuner.

Utbildningsinspektionen behandlar tre områden, verksamhetens resultat, genomförande och förutsättningar. Inspektionen syftar dock inte till att skapa en heltäckande bild av all skolverksamhet vid den aktuella tidpunkten utan prioriterar särskilt starka sidor eller påtagliga svagheter i verksamheterna. Övergripande information och kriterier för bedömningen av respektive granskningsområde finns publicerade på Skolverkets hemsida ([www.skolverket.se](http://www.skolverket.se)).

Av bilagd rapport framgår hur inspektionen genomförts samt de bedömningar som gjorts av inspektörerna.

Detta beslut redovisar dels områden där det finns sådana brister i verksamheten att dessa snarast måste åtgärdas, dels områden som behöver förbättras i ett fortsatt kvalitetsarbete.

Senast inom tre månader från beslutsdagen, dvs. den 2 januari 2007 skall Montessoriskolan Fredsduvan redovisa till Skolverket, enheten i Stockholm vilka åtgärder som vidtagits mot de brister som påtalats i verksamheten.

Skolverket avser även att följa upp effekterna av inspektionen inom cirka två år. Skolverket kommer då att begära en redovisning av de åtgärder som vidtagits för att förbättra kvaliteten.

### **Skolverkets beslut med anledning av inspektionen**

Skolverket bedömer att verksamheten vid Montessoriskolan Fredsduvan är övergripande av god kvalitet och i vissa avseenden av mycket god kvalitet. Även elevernas resultat liksom elevernas inflytande över sitt lärande är av mycket god kvalitet.

Inspektörerna uppfattar att eleverna trivs och känner sig trygga i skolan samt att skolan har varierade arbetsformer och arbetssätt.

Inspektionen visar dock på vissa områden som behöver utvecklas, förbättringsområden, samt vissa brister i verksamheten i förhållande till författningarna, kritikområden. Dessa redovisas nedan.

Skolverket bedömer att följande områden är i behov av förbättringsinsatser.

- Skolan bör tydliggöra huruvida sexåringarna tillhör förskolan eller förskoleklassen.
- Skolan bör förbättra handlingsprogrammet mot kränkande behandling.
- Skolan bör hitta former för att systematiskt sammanställa elevernas resultat i samtliga ämnen.
- Skolan bör säkerställa att eleverna har möjlighet att uppnå de nationella målen för hem- och konsumentkunskap i årskurs 5.

Följande områden inom huvudmannens verksamhet visar sådana brister att de snarast måste åtgärdas.

- Åtgärdsprogrammen utarbetas utan att eleven och dennes vårdnadshavare ges möjlighet att delta (1a kap. 5a § förordningen om fristående skolor).
- Skolan har inte upprättat någon kvalitetsredovisning (5 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m).
- Skolans ledningsorganisation med tre rektorer är inte acceptabel (1a kap. 4 § förordningen om fristående skolor).

På Skolverkets vägnar

Marie-Hélène Ahnborg  
Avdelningschef

Bellita Torén  
Undervisningsråd

I ärendets slutliga handläggning har också t.f. enhetschef Pia-Lotta Sahlström och Claes-Göran Aggebo deltagit.

**Bilaga**

Rapport

**Kopia till**

Haninge kommun

Övriga enligt fastställd sändlista.

## Utbildningsinspektion i Montessoriskolan Fredsduvan, grundskola årskurs 1–6

### Innehåll

|                                                      |   |
|------------------------------------------------------|---|
| Inledning .....                                      | 1 |
| Underlag .....                                       | 1 |
| Beskrivning av skolan/rektorsområdet.....            | 2 |
| Sammanfattande bedömning.....                        | 3 |
| Bedömning av utbildningsresultaten.....              | 3 |
| Bedömning av verksamheten .....                      | 4 |
| Bedömning av förutsättningarna för utbildningen..... | 7 |

### Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Montessoriskolan Fredsduvan den 23 november 2005. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen. Detta är Skolverkets andra inspektion av skolan sedan skolan startade sin verksamhet år 1993. Den senaste inspektionen av skolan gjordes 1995 (dnr 94:2005) och resulterade i fortsatt godkännande.

Inspektionen inriktas mot hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och om verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, förordningen om fristående skolor och övriga gällande författningar.

Inspektionen av fristående skolor skall ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående skola och därmed ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbsida ([www.skolverket.se/Inspektion](http://www.skolverket.se/Inspektion)).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket vid den tidpunkt som framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen om ca två år.

### Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömningar är dels hämtat ur den dokumentation som huvudmannen har lämnat till Skolverket, dels ur den information som framkommit vid inspektionsbesöket. Även annan information om skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat

sätt har använts. Huvudmannen för Montessoriskolan Fredsduvan har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Vid inspektionsbesöket intervjuades rektorer, ett urval av lärare, elever respektive föräldrar samt skolsköterskan och företrädare för huvudmannen. Inspektörerna besökte också lektioner. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för bedömningarna.

Skolverket har i samband med inspektionen haft kontakt med Haninge kommun angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet. Kommunen uppger att det sker genom att alla fristående skolor deltar i kvalitetsarbetet och i de enkätundersökningar som kommunen genomför.

### Beskrivning av skolan

| Montessoriskolan Fredsduvan | Antal barn/elever/studerande |
|-----------------------------|------------------------------|
| Grundskola                  | 79                           |

Skolverket godkände Montessoriskolan Fredsduvan i Haninge kommun som en fristående grundskola för årskurserna 1-6 genom beslut (dnr 93:183) den 3 maj 1993. Huvudman för skolan är Montessoriskolan Fredsduvan AB med organisationsnummer 556462-5308.

Verksamheten vid Montessoriskolan Fredsduvan startade hösten 1993 och omfattar årskurserna 1-6. Skolan hade vid inspektionsbesöket 79 elever och 7 lärare. Vid skolan finns också en förskola och ett fritidshem. Förskolan och fritidshemmet omfattas inte av inspektionen.

I samband med inspektionen noterades en otydlighet vad gäller förskoleklassen. Inför inspektionen uppger skolan i information till Skolverket att skolan bedriver verksamhet i förskoleklass. Skolan har dock inget medgivande från Skolverket för detta. Såväl på skolans hemsida som på Haninge kommuns hemsida framgår att skolan bedriver verksamhet i förskoleklass. I information till föräldrarna framgår att det finns möjlighet att välja förskola, förskoleklass eller grundskola. Vid närmare utredning om huruvida sexåringarna tillhör förskolan eller förskoleklassen uppger ledningen för skolan att sexåringarna tillhör förskolan. Informationen om huruvida sexåringarna går i förskolan eller förskoleklassen måste vara konsekvent och tydlig. På grund av att sexåringarna uppges tillhöra förskolan är det Haninge kommun som är ansvarig för tillsynen av verksamheten. Huvudmannen uppger att ansökan om tillstånd att bedriva förskoleklass har inlämnats till Skolverket efter inspektionsbesöket.

Skolan ligger i ett bostadsområde i Jordbro och har en stor skolgård mot ett skogsparti. Skolgården är omgärdad av staket. Lokalerna har tidigare använts som förskola och har rum av varierad storlek, bland annat ett stort gemensamt rum centralt i byggnaden.

## Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Montessoriskolan Fredsduvan och om verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, förordningen om fristående skolor och övriga författningar som gäller för den fristående skolan.

Inspektörerna bedömer att verksamheten övergripande är av god kvalitet och i vissa avseenden av mycket god kvalitet. Även elevernas resultat liksom elevernas inflytande över sitt lärande är av mycket god kvalitet. Inspektörerna uppfattar att eleverna trivs och känner sig trygga i skolan samt att skolan har varierade arbetsformer och arbetssätt.

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden:

- Skolan bör tydliggöra huruvida sexåringarna tillhör förskolan eller i förskoleklassen.
- Skolan bör förbättra handlingsprogrammet mot kränkande behandling.
- Skolan bör hitta former för att systematiskt sammanställa elevernas resultat i samtliga ämnen.
- Skolan bör säkerställa att eleverna har möjlighet att uppnå de nationella målen för hem- och konsumentkunskap i årskurs 5.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast skall åtgärdas:

- Åtgärdsprogrammen utarbetas utan att eleven och dennes vårdnadshavare ges möjlighet att delta (1a kap. 5a § förordningen om fristående skolor).
- Skolan har inte upprättat någon kvalitetsredovisning (5 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m).
- Skolans ledningsorganisation med tre rektorer är inte acceptabel (1a kap. 4 § förordningen om fristående skolor).

## Bedömning av utbildningsresultaten

Inspektörerna har granskat om skolans utbildning ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som skolor i det offentliga skolväsendet skall förmedla. Vidare har granskats om skolan även i övrigt svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet.

I Montessoriskolan Fredsduvan visar resultaten från de nationella ämnesproven i årskurs 5 våren 2005 att samtliga elever uppnådde målen i svenska, matematik och engelska. I övriga ämnen följer lärarna upp elevernas kunskapsutveckling med hjälp av individuella utvecklingsplaner. För samtliga ämnen finns lokala mål. Elever och lärare stämmer av såväl kunskapsmålen som de sociala målen en gång per termin. Enligt lärarna uppnår samtliga elever målen i alla ämnen. Inspektionen visar att lärarna informerar föräldrarna om målen vid utvecklingssamtal och på föräldramöten. Eleverna liksom flertalet föräldrar har god känne-

dom om målen. Inspektörerna bedömer utifrån detta att elevernas kunskapsresultat är mycket goda, liksom elevernas kännedom om målen för utbildningen.

Beträffande strävansmålen i läroplanen följer skolan upp hur eleverna utvecklas i riktning mot målen, exempelvis i fråga om elevernas förmåga att ta hänsyn och visa respekt i samspel med andra. Det gäller också strävansmålen som omfattar uppdraget att utveckla elever i enlighet med värdegrunden i läroplanen. Intervjuer och observationer visar att kunskaper kommer till uttryck i olika former, där nyfikenhet och lust att lära är viktiga delar i lärandet. Enligt skolans föräldraenkät upplever de flesta föräldrar att deras barn känner nyfikenhet och lust att lära. Eleverna visar god förmåga att arbeta såväl självständigt som tillsammans med andra. Lärarna uppger att det finns möjligheter för eleverna att arbeta i sin egen takt. Inspektörerna bedömer att skolan följer upp resultatet av arbetet med läroplanens strävansmål samt att resultatet av arbetet är gott.

Resultat av arbetet med normer och värden kan ses i form av att eleverna tar hänsyn och att de visar respekt i samspel med andra. Eleverna har ett trevligt förhållningssätt såväl mellan varandra som mellan elev och vuxen. Det råder ett positivt klimat och det förekommer varken kränkningar eller hårt språkbruk. Eleverna upplever skolmiljön som trygg, vilket också bekräftas av elevernas föräldrar. Enligt skolans enkäter svarar i stort sett samtliga föräldrar att de upplever att deras barn trivs i skolan. Det finns gemensamma regler och lärarna anger att de har ett gemensamt förhållningssätt och att ”alla barn är allas barn”. Inspektörerna bedömer utifrån detta att resultatet av skolans arbete med normer och värden är mycket gott.

Av vad som framkommit under inspektionen tar eleverna ansvar för sin utbildning. Eleverna har inflytande över sitt lärande genom att de får påverka t.ex. vad de skall arbeta med och med vem samt var de vill sitta. Eleverna har också möjlighet att komma med synpunkter och ge förslag till förändringar. Eleverna tränas att arbeta i demokratiska former och att göra sin stämma hörd bland annat på klassråden en gång per vecka. Inspektörerna bedömer att resultatet av skolans arbete med att ge eleverna inflytande över sitt lärande är mycket gott.

Under inspektionsbesöket har framkommit att det inträffat någon enstaka gång att föräldrar till elev som misskött sig kontaktats och att eleven skickats hem. I skollagen anges att elever i grundskolan har såväl skolplikt som rätt till utbildning. Inspektörerna vill i detta sammanhang påpeka att det enligt 3 kap. 11 § skollagen framgår att disciplinär åtgärd mot en skolpliktig elev får avse elevens närvaro i skolan endast i ringa omfattning. För kommunala grundskolor anges vidare i grundskoleförordningen att läraren i första hand bör uppmana eleven att ändra sitt uppförande och om det inte hjälper skall elevens vårdnadshavare kontaktas. Läraren kan visa ut en elev från undervisningslokalen för högst återstoden av pågående undervisningspass eller låta eleven under uppsikt stanna kvar i skolan under högst en timme efter skoldagens slut.

### **Sammanfattning**

Elevernas kunskapsresultat är mycket goda. Vidare bedöms att resultatet av skolans arbete med att informera eleverna om målen är mycket gott liksom resultatet av skolans arbete med normer och värden och med att ge eleverna inflytande över verksamheten i stort.

## Bedömning av verksamheten

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet i det inre arbetet; innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen; individanpassning och stöd; utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning; kvalitetssäkring och förbättringsarbete; skolledning och intern kommunikation. Därtill granskas om elevens rätt till en allsidig och saklig undervisning tillgodoses i utbildningen. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanerna och andra författningar som gäller för den fristående skolan.

### Arbetsmiljö och delaktighet

Elevernas möjligheter till inflytande över undervisningens uppläggning och innehåll är stora. Eleverna tränas att arbeta i demokratiska former bland annat på klassråd som genomförs en gång i veckan. I skolan finns en föräldraförening som träffas cirka fyra gånger per år.

Montessoripedagogiken skapar, enligt lärarna, goda förutsättningar för elevinflytande och lärarna anger att de arbetar för att ge eleverna successivt större inflytande. Eleverna får exempelvis välja vad de vill arbeta med och de har möjlighet att ägna sig till exempel åt matematik under en längre tid. Det finns regler på skolan som lärare och elever gemensamt har utarbetat och skolan har rutiner för arbete mot kränkande behandling. Skolans vision är att alla elever oavsett kön, ålder, religion och etnisk bakgrund alltid skall känna sig trygga och välkomna till skolan. Lärarna hjälper eleverna att förstå vad som är rätt och fel och att hantera konflikter. Ett program mot mobbning redovisar skolans rutiner i händelse av mobbning. Skolan har också ett handlingsprogram mot kränkande behandling. Handlingsprogrammet har dock vissa brister då det endast behandlar relationen vuxen - elev. Programmet omfattar därmed inte situationer där en elev kränker en elev. Skolverket vill uppmärksamma skolan på att det från och med den 1 april 2006 råder ett uttryckligt förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (SFS 2006:67). Den nya lagens ändamål är att främja barn och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Skolan är skyldig att bedriva ett målinriktat arbete för att främja dessa ändamål och bland annat se till att det upprättas en likabehandlingsplan. I planen skall åtgärder redovisas och den skall följas upp varje år. Inspektörerna bedömer att skolan har ett gott arbete med arbetsmiljö och delaktighet, och förutsätter att skolan beaktar alla former av kränkande behandling i sitt fortsatta arbete.

### Innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen

Skolan bedriver verksamhet med montessoripedagogik och anger i sin lokala arbetsplan att man arbetar för att uppnå målen i grundskolans läroplan Lpo 94. Eleverna arbetar i åldersintegrerade grupper, utom i engelska då de undervisas i sin åldersgrupp. Lärarnas intentioner är att möta och lära känna alla elever, därför ansvarar lärarna för ett rum per dag och eleverna alternerar mellan de olika rummen. Montessoriskolan Fredsduvans organisation med integrerad förskola, fritidshem och grundskola ger förutsättningar att följa och stödja elevernas utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv. Skolan arbetar utan timplan i de teoretiska ämnena. I praktisk-estetiska ämnen arbetar man dock enligt den

kommunala timplanen. Inspektörerna vill uppmärksamma skolan på vikten av att undervisning ges i sådan omfattning att eleverna har möjlighet att nå målen i samtliga ämnen samt vikten av samordning med mottagande skolor beträffande elevernas möjlighet att nå målen.

Intervjuer och observationer visar att eleverna får arbeta i sin egen takt och lära sig på olika sätt samt att eleverna har förmåga att arbeta såväl självständigt som i samspel med andra. Inspektörerna såg prov på arbetssätt som främjar elevernas nyfikenhet och lust att lära, där skapande arbete är väsentliga delar i det aktiva lärandet. Eleverna anger att de oftast arbetar med det speciellt framtagna montessorimaterialet. Läroböcker används i liten utsträckning. Inspektörerna bedömer att Montessoriskolan Fredsduvans arbetssätt och arbetsformer främjar elevernas lärande.

### **Individanpassning, individuell studieplanering och stöd**

Verksamheten och undervisningen är anpassad till elevernas olika behov. Elever i behov av särskilt stöd fångas upp i den dagliga verksamheten tack vare att alla lärare har en liten grupp elever som de ansvarar för och följer upp. Skolan använder sig även av diagnoser och tester för att identifiera elever i behov av särskilt stöd. Elever i behov av särskilt stöd får stöd inom klassens ram.

För elever som får särskilt stöd upprättas åtgärdsprogram. Vid utarbetandet av åtgärdsprogrammen deltar dock varken eleven eller dennes vårdnadshavare. I den mån skolan behöver extra resurser för barn i behov av särskilt stöd finns möjligheten att ansöka om detta hos Haninge kommuns resursgrupp. Ansökan behandlas på samma villkor som de kommunala grundskolornas ansökningar.

Skolan genomför utvecklingssamtal med elevernas vårdnadshavare en gång per termin eller oftare vid behov. Individuella utvecklingsplaner skrivs för alla elever och dessa används som underlag vid utvecklingssamtalen. I utvecklingssamtalet informeras elever om såväl elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling som utbildningens mål och innehåll.

Inspektörerna bedömer att skolan har väl fungerande rutiner för att identifiera och åtgärda elevers behov av särskilt stöd. Åtgärdsprogrammen måste dock utvecklas enligt ovan.

### **Utvärdering av lärandet och bedömning**

Montessoriskolan Fredsduvan har lokala konkretiseringar av kursplanernas mål i alla ämnen. Målen utgår enligt lärarna från montessorikursplanerna och finns konkretiserade i elevernas pärmar. Eleverna skriver loggböcker, där veckans skolarbete planeras och utvärderas. Elevernas resultat följs av lärarna i samtliga ämnen och eleverna får kontinuerlig återkoppling på sitt lärande. Det saknas dock systematiska sammanställningar på klass- och skolnivå av resultaten i alla ämnen med undantag av svenska, engelska och matematik. Inspektörerna bedömer att skolan bör hitta former för att sammanställa elevernas resultat i samtliga ämnen och inte bara i svenska, engelska och matematik.

### **Kvalitetssäkring och förbättringsarbete**

Skolan har en arbetsplan för innevarande verksamhetsår som beskriver skolans mål i valda delar. Vidare beskrivs hur skolan skall arbeta för att nå dessa mål. Uppföljning och utvärdering av målen saknas dock. En fristående skola skall årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning enligt förordningen om kvali-

tetsredovisning inom skolväsendet. Montessoriskolan Fredsduvans saknade vid inspektionstillfället kvalitetsredovisning, vilket inte är acceptabelt. Inspektörerna vill i detta sammanhang uppmärksamma skolan på de nya bestämmelserna i förordningen om kvalitetsredovisning, som trädde i kraft den 15 augusti 2005, där det anges att kvalitetsredovisningarna skall utarbetas under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Även elevernas vårdnadshavare skall ges möjlighet att delta i arbetet med kvalitetsredovisning. Inspektörerna bedömer att skolan måste upprätta en kvalitetsredovisning i enlighet med förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.

### **Ledning och intern kommunikation**

Skolledningen utgörs av tre personer. Samtliga är ordinarie ledamöter i huvudmannens styrelse. Rektorerna uppger att de delar på allt ansvar och beslutsfattande. Samtliga rektorer undervisar i skolan och är väl förtrogna med verksamheten. Såväl föräldrar som elever uppger att de uppfattar att skolledningen utgörs av tre personer. Enligt förordningen om fristående skolor skall det finnas en rektor för ledningen av utbildningen. Endast om det finns särskilda skäl med hänsyn till skolans pedagogiska inriktning får ledningen utövas av flera personer. Några sådana särskilda skäl som anges i förordningen bedömer inspektörerna inte föreligger vad gäller Montessoriskolan Fredsduvan. Det är, enligt Skolverket, bl.a. ur rättssäkerhetssynpunkt väsentligt att det inte råder någon osäkerhet om vem som är rektor. Inspektörerna bedömer därför att skolans organisation med tre rektorer inte är acceptabel.

**Sammanfattningsvis** bedömer inspektörerna att Montessoriskolan Fredsduvans pedagogiska verksamhet främjar elevernas lärande och att skolan har rutiner för att informera föräldrar och elever om såväl elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling som utbildningens mål och innehåll. Skolan har även väl fungerande rutiner både för att identifiera elever i behov av särskilt stöd och för att tillgodose behovet av stöd. Vidare bedöms att skolan bör hitta former för att sammanställa elevernas resultat i samtliga ämnen. Skolans organisation med tre rektorer uppfyller inte författningarnas krav och skolan måste upprätta en kvalitetsredovisning i enlighet med förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.

## **Bedömning av förutsättningarna för utbildningen**

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen: tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information att skolan står öppen för alla i föreskriven utsträckning, om utbildning, personal samt läromedel, pedagogiska material och utrustning. Utbildningen skall även vara avgiftsfri.

Bestämmelser finns i bl. a. skollagen och förordningen om fristående skolor.

Inspektionen av fristående skolor omfattar även en granskning av skolans stabilitet avseende ekonomi och elevunderlag samt huvudmannens förutsättningar att bedriva verksamheten i enlighet med gällande bestämmelser.

Vid tidpunkten för inspektionen fanns det 79 elever i grundskolan. För närvarande finns en kö med elever som vill börja på skolan. Huvudmannen har lagt

fast ett antal urvalsprinciper. Grundprincipen för urval är i första hand barn som har gått i Montessoriskolan Fredsduvans förskola, som är såväl verksamhets- som lokalintegrerad med skolan, i andra hand syskon till barn som går på skolan och i tredje hand gäller närhetsprincipen. Innan barnet blir antaget till förskolan kallas vårdnadshavarna till ett informationsmöte. Vid ansökan om godkännande av skolan uppgavs att skolan skall vara öppen för alla. I ansökan om plats på Montessoriskolan Fredsduvan framgår dock att det är önskvärt att familjer som har barn på Montessoriskolan Fredsduvan är medlemmar i föräldraföreningen som är ansluten till Svenska Montessoriförbundet och att avgiften är 250 kronor per år. Vidare framgår att skolan förväntar sig att föräldrarna deltar i en föräldragrupp, till exempel städgrupp eller snickargrupp. Enligt skolledningen är detta frivilligt. Bland de intervjuade föräldrarna råder dock delade meningar om detta. Enligt bestämmelserna i skollagen skall en fristående skola vara öppen för alla och undervisningen skall vara avgiftsfri. Att ställa krav på att vårdnadshavarna skall vara medlemmar i föräldraföreningen samt utföra arbete för skolans räkning är inte förenligt med skollagens bestämmelser. Under inspektionsbesöket ändrade skolan antagningsreglerna så att det tydligt framgår att undervisningen är avgiftsfri. Vidare togs texten vad gäller skolans förväntningar på föräldrarnas deltagande i föräldragrupper bort. Det betyder att medlemskap i föreningen, erläggande av medlemsinsats och utförande av arbete i skolan är helt frivilliga åtaganden som inte har någon koppling till möjligheten att som elev antas till skolan. Inspektörerna bedömer därmed att skolan är öppen för alla.

Inspektörerna konstaterar att skolan regelmässigt genomför registerkontroll inför nyanställningar av personal och att det är rektorerna som ansvarar för detta.

Vad gäller hem- och konsumentkunskap uppger rektorerna att ämnet integreras med övriga ämnen. Det är dock oklart om eleverna ges möjlighet att nå samtliga mål i kursplanen. Vidare är det oklart vilken lärare som ansvarar för och bedömer om eleverna når målen i årskurs 5. Inspektörerna bedömer därför att skolan bör säkerställa att eleverna får undervisning i hem- och konsumentkunskap, så att de har möjlighet att nå de nationella målen i årskurs 5.

Vid inspektionstillfället var 28 elever berättigade till modersmålsundervisning. Av dessa utnyttjade 23 möjligheten till undervisning i sitt modersmål. Sex elever hade behov av undervisning i svenska som andraspråk, samtliga deltar i undervisningen. Studiehundledning på modersmålet ges till de elever som har behov av det.

Föräldrarna får information om vad som händer i skolan på föräldramöten och via veckobrev som skickas hem varje vecka.

Skolan har redovisat till Skolverket att antalet lärare i grundskolan är fem. Tre av lärarna är tillika skolledare. Skolan har en speciallärare, men för närvarande arbetar läraren endast två timmar i veckan med specialläraruppdrag. Inspektörerna bedömer att skolans lärare överlag har en pedagogisk utbildning avsedd för den undervisning de bedriver.

Alla anställda på skolan har fått kompetensutveckling i bland annat matematik, teckenspråk och massage. Det framgår dock inte huruvida kompetensutvecklingen utgår ifrån de anställdas individuella behov eller från skolans behov. Inspektörerna vill uppmärksamma skolan på vikten av att ha en kompetensut-

vecklingsplan för att bättre tydliggöra vilken kompetensutveckling skolan skall satsa på.

Montessoriskolan Fredsduvan har upprättat en årsredovisning för räkenskapsåret 1 juli 2004 – 30 juni 2005 som visar på ett överskott. Skolan använder sig av en godkänd revisor och det löpande ekonomiska arbetet sköts av ett redovisningsbolag. Skolan har presenterat en budget, som pekar på ett överskott även för innevarande verksamhetsår. Inspektörerna bedömer att skolan har en stabil ekonomi och ett stabilt elevunderlag samt att huvudmannen har förutsättningar att driva verksamheten i enlighet med gällande bestämmelser.

Fritidshem, förskola och grundskola inryms i en gemensam byggnad. Lokalerna är fräscha och fria från klotter och skadegörelse.

**Sammanfattningsvis** bedömer inspektörerna att skolan har ett stabilt elevunderlag och en stabil ekonomi och en huvudman som har förutsättningar att driva verksamheten i enlighet med gällande bestämmelser. Skolan har ändrat sina antagningsrutiner och är nu öppen för alla elever. Alla förpliktelser för föräldrar att erlagga en insats och att fullgöra arbetsinsatser i skolan är borttagna och föräldrarna får tydlig information om att det är frivilligt att hjälpa till i olika föräldragrupper. Skolan måste dock garantera att eleverna får undervisning i hem- och konsumentkunskap, så att de har möjlighet att nå de nationella målen i årskurs fem. Slutligen bedömer inspektörerna att lokalsituationen på skolan är god liksom skolans information till föräldrarna.

|            |           |
|------------|-----------|
| Datum      | Ort       |
| 2006-10-05 | Stockholm |

Bellita Torén  
Gunilla Arvidson